Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Vår dato: 30.07.2020
Vår ref: 2020/3864
Dykkar dato:
Dykkar ref:

Rauma kommune
Vollan 8 A
6300 ÅNDALSNES

Saksbehandlar, innvalstelefon
Andreas Sandnes Granli, 71 25 84 27

Avslag på søknad om utvida skadefellingsløyve av jerv i Rauma kommune sin del av Reinheimen.

Fylkesmannen viser til søknad den 27.07.2020 frå Rovviltutvalet i Rauma kommune om forlenging av skadefellingsløyve på jerv. Søknaden er sendt på e-post.
Med heimel i naturmangfaldlova § 18 første ledd bokstav b) og § 77, jf. Forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 13, avslår Fylkesmannen i Møre og Romsdal søknad frå Rauma kommune om forlenging av skadefellingsløyve på jerv. Fylkesmannen har lagt særleg vekt på at området er jerveprioritert område i forvaltningsplanen, og at skadesituasjonen er endra samt at tilsynet intensivert.

Bakgrunn

Søknaden er fremma på bakgrunn av at jerven er sett i området under fellingsforsøk, samt at det er funnet tre lam der hovudet manglar, desse er ikkje registrert i Rovbase pr. d.d.
Bakgrunn for det opphavelege løyvet var at jerven hadde tatt to vaksne søyer ei knapp veke etter slepp. Det er uvanleg at jerven tar vaksne søyer framfor lam og at tapa startar så tidleg. Dei vaksne søyene spelar og ein viktig rolle for lamma på denne tida av året.

Juridisk grunnlag

Det rettslege grunnlaget for avgjerda er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 andre ledd bokstav b) og § 77, jf. Forskrift 18. mars 2005 nr. 42 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskrifta) § 13, jf. §§ 1 og 13.

Naturmangfaldlova § 18 (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene): *«Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk (...) b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eigedom, (...) Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes viss uttaketikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.(...)»*

Rovviltforskrifta § 9 (Fylkesmannen sin myndighet til å iverksette betinget skadefelling):

" Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til
a. områdets betydning som beitemark
b. skadenes omfang og utvikling
c. potensialet for fremtidige skader
d. muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35."

Rovviltnemnda i region 6 har i vedtak av 26. mai d.å. fastsett ein kvote på 5 betinga skadefellingsløyve på jerv i region 6 (Sør- og Nord-Trøndelag, samt Møre og Romsdal) frå 1. juni 2020 – 15. februar 2021. I vedtaket står det mellom anna følgjande om skadefelling av jerv: *«Bestanden ligger over bestandsmålet på 10 ynglinger per i dag (tre års gjennomsnittet er 14 ynglinger). Terskelen for å tillate felling av skadegjørende jerv skal være lav i prioriterte beiteområder og i kalvingsland for tamrein.»*

Fylkesmannen sin vurdering
Etter naturmangfaldlova § 5 er det eit mål at artane og deira genetiske mangfald skal bli ivaretatt på lang sikt og at artane skal kunne førekomme i levedyktige bestandar i sine naturlege utbreiingsområde. Tiltak etter naturmangfaldlova skal likevel vegast opp mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. Naturmangfaldlova § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning er konkretisert gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskrifta og gjennom den regionale forvaltningsplanen for rovvilt i region 6.

Etter naturmangfaldlova § 7 skal prinsippa i §§ 8 til 12 leggast til grunn som retningsliner ved offentleg myndigheitsutøving. Offentlege vedtak som kan påverke naturmangfaldet skal så langt det er rimeleg vere tufta på vitskapleg kunnskap om artar sin bestandssituasjon samt effekt av påverknad, jf. § 8. Det nasjonale bestandsmålet for jerv er i rovviltforskrifta § 3 fastsett til 39 årlege ynglingar. Bestandsmålet er vidare fordelt på fem av åtte forvaltningsregionar for rovvilt, jf. rovviltforskrifta § 4. I rovviltregion 6 er det mål om 10 årlege ynglingar. Dei fylkesvise bestandsmåla går fram av forvaltningsplanen, og er i Møre og Romsdal på 3 tre årlege ynglingar i Sunndalsfjella og Reinheimen.

Rovbase viser at det hittil i år er påvist 16 ynglingar av jerv i region 6. Seks av ynglingane er registrert i Møre og Romsdal, tre innafor definert yngleområde for jerv og tre utafor. Bestandsmålet for både rovviltregionen og fylket er nådd. Det er gjort hiuttak i dei tre hilokalitetane utafor jerveområde. Da vedtaket ikkje inneberer felling, blir det ikkje gjort nærare vurderingar etter naturmangfaldlova.

Skadefelling er eit verkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjonar som kan oppstå, og skal berre setjast i verk om det ikkje finst anna tilfredsstillande løysing. Løyve for skadefelling skal rettast mot bestemte individ, er knytt til bestemte skadesituasjonar, og skal avgrensast i tid og rom. Skadefelling kan og skal ikkje nyttast som eit bestandsregulerande tiltak.

Etter rovviltforliket punkt 2.2.19 skal soneinndelinga forvaltast tydeleg. Dette er klårgjort i brev av 28. april 2014 frå Klima- og miljøministeren til fylkesmennene og rovviltnemndene og i brev av 21. mai 2014 frå Klima- og miljødepartementet (KLD) og Landbruks- og matdepartementet (LMD) til rovviltnemndene, med kopi til fylkesmennene. I område som i forvaltningsplanen er definert som yngleområde for rovvilt skal terskelen for skadefelling vere høg. I rovviltprioriterte område skal beitenæringa tilpasse drifta til at det skal vere rovvilt i området.

Det følgjer av rovviltforskrifta § 9, at Fylkesmannen skal vurdere den konkrete situasjonen opp mot følgjande fire kriterium; området sin verdi som beitemark, omfang og utvikling av skadane, potensialet for framtidige skader, og moglegheiter for å gjennomføre førebyggande tiltak. I brev av 9. juli 2014 har klima- og miljøministeren gjeve nærare føringar for vurdering av vilkår for skadefelling, og omgrepet skadepotensiale.

Utmarksbeitet har stor verdi for beitelaget. Jerveskadane i år har skjedd i eit beiteområde med årvisse tap av sau til jerv. Bakgrunn for fellingsløyvet i perioden 17.07 – 27.07.2020 var at det var registrert skade på vaksne søyer og at skaden kom allereie første veka etter slepp. Det er framleis potensiale for ytterlegare jerveskader utover i beitesesongen, men det er ikkje meldt om ytterilgare tap av vaksne sauar i området. Det er meldt om lammekadaver i området. Desse er ikkje registrert i rovbase eller bekrefta tatt av jerv per dags dato.

Sonefordelinga mellom jerveprioriterte og beiteprioriterte område skal forvaltast tydeleg, og det skal vere ein høg terskel for å gje skadefellingsløyve i jerveprioriterte område. Det aktuelle beiteområdet ligg innafor jerveprioritert område, der ein skal prioritere å setje inn førebyggande tiltak. Det er godt tilsyn i området. Vilkåra i rovviltforskrifta § 9 for å gje skadefellingsløyve er ikkje til stades.

Vi oppfordrar til tett oppfølging av situasjonen og at innmelding av eventuelle skader og/eller kadaver får prioritet. Vi oppfordrar vidare til at tilsynet følger opp fargekoda søyer for å fange opp eventuelt manglande lam, slik at ein får god oversikt over eventuelle tap.

Vedtak

Ut frå vurderingane ovanfor og med heimel i naturmangfaldlova § 18 første ledd b) og § 77; jf. §§ 1, 3, 9 og 13 i rovviltforskrifta av 18.03. 2005, avslår Fylkesmannen søknaden frå Rauma kommune om forlenging av skadefellingsløyvet på jerv.

Klage
Dette vedtaket kan påklagast innan 3 veker etter at melding om vedtaket er motteke eller gjort tilgjengeleg i Miljøvedtaksregisteret; jf. forvaltningslova kap. IV, §§ 28 og 29. Ei eventuell klage bør grunngivast og skal stilast til Miljødirektoratet, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim, men sendast til Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Postboks 2520, 6404 Molde.

Alle vedtak som gjeld felling av freda rovvilt blir gjort tilgjengeleg på www.miljovedtak.no. Ein kvar kan fortløpande følgje med på vedtak som gjeld felling av freda rovvilt, ved å abonnere på vedtaka (e-postvarsling).

Med helsing

Ulf Lucasen
Ass. miljøverndirektør

Andreas Sandnes Granli
rådgivar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Tone Grønningsæter
Fylkesmannen i Trøndelag Postboks 2600 7734 STEINKJER
Rune Horvli